

GEBELİK VE YÜKSEK TANSİYON

Prof. Dr. Tekin AKPOLAT

Gebelikte birlikte küçük tansiyon 5-10 mm Hg düşer ve 20. Haftadan sonra gebelik öncesi değerlerine döner. Kan basıncının 140/90 mm Hg'nin üzerinde olması gebelerde yüksek tansiyon (hipertansiyon) olarak kabul edilir. Eğer gebelikten önce kan basıncı değerleri biliniyorsa; büyük tansiyonun 30 mm Hg veya küçük tansiyonun 15 mm Hg ve üzerinde artması da hipertansiyon olarak kabul edilir.

Hipertansiyon tipleri

Gebelikte karşılaşılan hipertansiyon 4 gruba ayrılarak incelenebilir;

1. Gebelikten önce hipertansiyon vardır: Gebe farkında olabilir veya olmayabilir.

Hipertansiyon 20. haftadan önce saptanır.

2. Geçici hipertansiyon: Gebelikte veya doğumu takiben ilk 24 saatte ortaya çıkar ve genellikle kısa sürede kaybolur.

3. Gebelik zehirlenmesine (toksemi) bağlı hipertansiyon: Gebeliğin 20. haftasından sonra ortaya çıkar ve genellikle doğumdan sonra kaybolur. Gebelik zehirlenmesi ciddi bir durumdur. Hipertansiyonla birlikte vücutta şişme ve idrarla aşırı protein kaybı vardır. Tedavi edilmezse kısa sürede böbrek yetmezliği, kanama, kasılma, koma gibi yaşamı tehdit eden sorunlara yol açabilir.

4. Hastada gebe kalmadan önce hipertansiyon ve gebelik zehirlenmesi birlikte vardır yani 1 ve 3. durumlar beraberdır.

Hipertansiyonun anne ve bebekte yol açtığı sorunlar

Hipertansiyon hem anne hem de bebek için riskler yaratır. Bebeğe büyüme geriliği, erken doğum, düşük kilo ile doğum riskini arttırır. Ölüme neden olabilir. Annede ise böbrek yetmezliği, akciğer ödemi, plasenta ayrılması, sezaryenle doğum, felç ve ölüm gibi sorunlara yol açabilir.

Tedavi

Gebelikte hipertansiyon tedavisi bazı özellikler taşır. Tuz azaltılabilir ancak aşırı tuz kısıtlaması problemlere yol açabilir. İlaç tedavisi kesinlikle doktor denetiminde olmalıdır. Gebelik zehirlenmesinin olup olmaması tedaviyi etkileyen faktörlerden bir tanesidir. Gebelik zehirlenmesinde hastanın istirahat etmesi, hastaneye yatması gerekebilir. Gebeliği erken sonlandırılabilir. Gebelik zehirlenmesinde çok geç kalınmamışsa hasta genellikle doğumu takiben düzelir.

Hipertansiyonu olan bir kadın hasta gebe kaldığını öğrenince doktoruna danışmadan ilacını bırakmamalıdır. Ancak bazı tansiyon düşürücü ilaçların kullanımı gebelikte sakıncalıdır. Kontrolsüz hipertansiyon annenin karnında taşıdığı bebeğine zarar verebilir.

Lohusalık dönemi

Lohusalık döneminde ilaç seçiminde ilaçların süte geçip geçmediğine bakılır. Amerikan Pediatri Akademisi içinde propranolol, metoprolol, labetalol, diltiazem, nifedipine, nicardipine ve verapamil olan ilaçların emzirme ile uyumlu olduğunu belirtmiştir. Teorik olarak tiyazid grubu idrar söktürücüler süt miktarını azaltabilir ama Amerikan Pediatri Akademisi emziren annelerin kullanabileceğini bildirmiştir.

Bu broşürde genel bilgiler yer almaktadır, doktora danışmadan tedavide değişiklik yapılması sakıncalı olabilir.

Her türlü yayın hakkı saklıdır©

Bilimsel amaçlarla kaynak göstererek alıntı yapılabilir

<http://www.tekinakpolat.com>